

פנינה ליפשיץ (פולין ריפקינד) נולדה בגלזגו ב-1923, להוריה מלכה ומאיר.

עם פרוץ המלחמה הצטרפה ל"הבונים" עם אחיה האהוב ג'ו, והגיעה להכשרה בגורסי ליז. שם גרה שש שנים, ספגה ציונות, למדה לשיר ולהנות ממוסיקה, נישאה לתקופה קצרה לנווי, עבדה קשה, והפסיקה לצבוע את הצפורניים...

פנינה עלתה ארצה בדצמבר 1946, עם חברים נוספים, באוניה יגור, שכידוע הייתה הראשונה שהוגלתה ע"י הבריטים לקפריסין.

בראיונות שנערכו עם הוותיקים לכבוד חג הארבעים של המשק, פנינה מספרת - במבטא הסקוטי הרך שלה - זיכרונות מפורטים ומלאי חיים על ילדותה, על העלייה הבלתי ליגלית, התקופה בקפריסין, והשנים הראשונות בארץ...

בתקופת ההכשרה בכפר בלום פגשה פנינה את מופתי, שעזב את קבוץ שובל השמוצניקי. עם שאר חברי הגרעין עברו לחדרה, וכמנהג הימים ההם פשוט הודיעו לחבר'ה על החלטתם להינשא, חגגו במסיבה צנועה, והכי חשוב - קיבלו אוהל. מתחת למיטה שלהם היה סליק עם נשק. לדברי פנינה, מופתי עם ידי הזהב שלו הפך את האוהל ליפה ביותר מכל האוהלים.

באוגוסט 1949 נישאו בחדרה בחתונה מסורתית, כאשר פנינה מנסה להסתיר את הבטן ההריונית מהרב. מיכה נולד בחדרה, ומופתי עלה עם החברים למנסורה.

בהמשך הביאו לעולם גם את רותי ויונתן - יוני.

שנים רבות עבדה פנינה בחינוך. בני משק רבים, מכיתת צבי ועד כיתת סנונית ועוד – זוכרים לה את מסירותה ואהבתה.

מכיוון שאין מי שמתבטא כמו הדסה, אצטט מספר מילים בהן ברכה את פנינה ביום הולדתה התשעים, בשם בני כיתת סנונית:

בשנת 1967 נכנסה לחיינו בשקט ובבטחה. פנינה האהובה... היא קבלה אותנו כמתבגרים בתחילת הדרך. את המוות עשינו לה. צעקנו, רבנו, הרבצנו, עשינו שטויות ותעלולים... וכל זאת תחת עיניה, ליבה וידיה האהובות של פנינה.

מה שלא עשינו... פנינה רק נתנה לנו אהבה וחום, כמו לילדיה שלה. היא לעולם לא צעקה. אין בה את היכולת הזאת...

מפנינה למדנו לאפות, לקפל כביסה, לסדר את ארונות הבגדים, לשמור על הגיינה, לקחת אחריות בעבודה, להיות מוסריים, להתחשב בחלש ובשונה, להתנדב, לתרום לקבוץ, להיות רגישים לזולת, לא לפחד, לכבד אחד את השני, והכי חשוב – לפתוח את הלב.

פנינה הראתה לנו אומץ וחוסן נפשי מהו, כאשר מיכה נפצע קשות בצבא, והיא לא נתנה לזה בטוי איתנו. היא התגברה בגבורה על הקושי ונתנה לנו לחיות כרגיל. איזו השראה הענקת לנו באותם ימים.

אהבנו אותך כמו אמא ותמיד נמשיך לאהוב.

בהמשך לעבודתה בחינוך, ניהלה פנינה את משלוח החבילות לחיילים שלנו. ב"דברי" היא מבקשת מחברים שקבלו חבילות, להעביר אליה את ניירות העטיפה, לשימוש חוזר, כי נייר הוא יקר!

בשנות השמונים והתשעים עבדה פנינה במרכזלית וניהלה אותה, שוב באכפתיות רבה וברצון להיטיב עם החברים. מאוחר יותר עבדה בהנהלת החשבונות.

לפני שלוש שנים נערכה מסיבה במפגש לכבוד הגיעה של פנינה לגיל תשעים. פנינה שמחה עד אין קץ והתרגשה מאד מהמילים המחמיאות שהורעפו עליה.

לאחרונה פנינה לא חשה בטוב, וכאבי הגב החמירו. מופתי טיפל בה במסירות, התרוצץ כדרכו במדרכות בהליכה מהירה ונמרצת, אירגן, סחב והביא כל מה שצריך.

פנינה זכתה לחיות חיים ארוכים, לא תמיד קלים. היא תארה את הדור שלה, דור החלוצים, פשוט במילים "עשינו מה שאמרו לנו". פנינה עשתה זאת מכל הלב, בתחום המשמעותי כל כך של החינוך, והשאירה חותם של ערכים, אהבה רבה והערכה בלב כל הילדים שחינכה.

נוחי בשלום פנינה היקרה. יהי זכרך ברוך.

22.10.2016 רחל גינת

